

Narodni list

Za oglašavanje plaća se 10 helera po redakcijskoj na više puta po pogodbi.

Oglašivači plaćaju se na uređivačstvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 48.

Volosko-Opatija u četvrtak 28. studenog 1901.

God. II.

Naši občinski izbori.

Doskora obaviti ćemo Božjom pomoću občinske izbore za našu općinu Volosko-Opatiju. Leta 1896. je naša domaća hrvatska stranka prvi put dobila većinu va občinskom zastupstvu. Od toga vremena pak do danas je naša stranka gledala na svaki mogući način da obćini koristi i da naše mesto napreduje, prez nijenemu naškoditi. Tu ni treba besed, dela dokazuju. Najviše je dosadašnja pravdna reprezentanca gledala na to da se plaćila ne povećaju nego koliko je bilo za najveću silu.

Tako se tumači da naša obćina nima nego 40 po sto komunjčkih adicijonalni premda je imela veleh potroški i premda nima nikakovega premozeaja. Nijedna talijanska obćina v Istri nima tako nizki adicijonalni nego svaka ima najmanje sto po sto komunjčkih adicijonalni.

Tako v Pule, Binjane, Rovinje, Poreče i druguda. Dosadašnja reprezentanca je — kako se svaki more osvedočiti iz računi — jako skrbno napravljala obćinsko imanje. Dokle ni prvo nikada bilo niš va obćinskoj kase sada vavek ostaje ča godar.

Nego čini se, da to ni nekem domaćem izdajicem pravo. Oni bi hteli da komun propade do kraja samo da va njim ne zapovedaju naši, domaći ljudi. Oni bi voljeli imet vruga za gospodara nego brata za brata. I za to se ti naši nesređni izrodi učiti privrđanem nekem Talijanom za pomoć da bi kakogodar mogli naše domaće domorodce protirati iz podestarije a postaviti va nju tuđe ljude ki ovde nima ni kući ni kućića i ki nimaaju za ovo naše mesto ni najmanje ljubavi. Žalostna njim majka takovem izdajicem. Hvala Bogu, da ih je malo! Sve ča pošteno miali, i sve ča se ne prodava

za nekoliko fiorini kako nemo blago bit ča na strane našeh domorodac od hrvatske stranke.

Neprijatelji naši, privrđanani Kalabrezi i domaći izdajice učinit ča sve moguće da bi naš puk smutili da za njih glasuje. Nego naši ljudi neće toga za živu glavu učiniti jerbo znaju, da kad bi na jedno ročene talijanska stranka predobila, da bi to bila propast za našu obćinu.

Ponajprvo kad bi se doznalo po svetu da je kod nas talijanska podestarija, stranci koji k nam prilijaju bi se i prestrašili za ča je svakoga strah od talijanskeh anarhisti pak bi radje drugamo šli nego ovamo. To, bi bila prva vela škoda.

Za tim bi Talijani povišali adicijonale na 100 po sto kako je po drugih talijanskeh obćinah va Istri. Naša obćina bi onda morala davat za talijanski gimnazij va Pazine i za buduću talijansku univerzu va Trste svako leto tisuća kako davaju drugi gradici va Istri a puk bi moral sve to plaćat va adicijonaleh.

Talijani bi našu obćinu zakopali tako va dug iz kega se no bi oč nikada izbavila. Pomislit valja još kako su talijanski Kažin i Opatije šundrali. Koliko je, onde siromahom beći propalo. A kamo su šli? To zna on ki je za jedno putovanje va Ljubljanu sebe računat tisuće fiorini keh mu je konsorcij moral platit.

Tako bi oskubili i našu obćinu. Za to dugo njim takovim pojidežom kuća od naše obćine. Krstićina se va svojoj štrace hvali da je talijanskemu partidu osegurana pobjeda kod predstojećeh občinskih izbori. Siromah! Ča se j babe htilo, to se j babe snilo. Da se svi ki su proti našemu partidu složili i da svi pridru glasovut svejedno bi naši prevagnuli, dakle Krstićeva hvala jako smrdi. U ostalom on je još

pred tri leta kod zadnjih obćinskih izbori trubil svetu da ča talijanski partid pređobit pak? Nisu ti Talijani imeli kuraja ni pokazat se.

Ni ovo leto neće nam seguro nahudit, samo trebe da svi naši, da svi oni koji neće da naša podestariju pride v ruke talijanskim pojidežom, pridru do zadnjega glasovut za one ljude koje njim bude naša stranka za obće dobro preporučila.

Našem prvakom i vođjam pak preporučujemo neka se daju na delo, jerbo vrag ne spi; treba narodu protumačit da mu neprijatelj gleda naškoditi treba ga pozvat da svoju dužnost učini ako ne ča da mu tudjinac va njegovoj vlastitoj kuće zapoveda.

Rat u južnoj Africi.

Transval. Svakim danom dolazi do manjih okršaja izmedju englezkih i burških četa, te obje strane prtrpljuju gubitke, samo što su gubitci Engleza znatiji.

Ratnom čarkanju nema ni kraja ni konca u ovom ratu, a sve viesti o tobožnjem dovršenju rata pokazuju se neistininitima. — Prošli su već svi rokovi za predaju i za dovršenje rata, o čem su uvjerali englezki vojskovođe i Englezku i ciela Europu, a evo i mjesec studeni primiče se kraja, taj zadnji rok za sve one skromna nađe englezkih političara.

Sve više probija uvjerenje, da ča se obistiniti rieči — ne englezkih generala — nego one burških vođa, da ča rat trajati dulje, nego bi tko i mogao misliti, a da se ne ča završiti još kroz godine i godine. — Bri su danas isto tako obskrbljeni kao i pred dugo vremena, a broj njihove momčadi je jak kao i prije, jer koliko izgube vojnika oni toliko unovače iz redova prije neutralnih štitelja po širokim krajevima južne Afrike kojima je već dogorjelo brutalno postupanje englezkih častnika.

To vidimo svaki dan. Krčmari toče s bačvi na čepić pijancem, a ovi njim s mošnji na čepić i tapun.

Po tičevu dušu da ni tako, ne bi va našoj Liburniji bila svaka druga vrata po jedna estarija.

Mi znamo, da za temi vrati skriva se više ili manje prčubi, ki recimo istinu, su napunjeni više ili manje po gospodsku. Da ti prčubi ne moraju — krulit, vela je zaluga od pijanac — Pobrojimo malo sve te estarije, pak čemo videt kolikoh hrane — pijanac.

Kada je čovek dobrohno podkuren, najvili merit cestu, a za promenu kada god i kanali. Ča ne, Krstić? — Va takovem stališe ne gleda se baš kamo ča se stupit, a znamo, da onda i mali kamicčić zadene čoveku. Ni treba, nam ni spominjati, da pul takovega hoda tripi postol, a da ima korist — postolar.

Dogodi se više puti, da pijanac rad pozabi na svoju dragu polovicu, pak mesto da gre spat s petehi, gre spat sovami. Kada pride doma, obćino ga drage ženica lepo pozdravi s onem, ča njoj prej pod ruki pride.

Sve mjere, koje su vojskovođe gordog Albiona poprimili, da sataru Bure, pokazale su se nevaljanima, dapače takovima, da je većinom svaki novi korak englezke vlade bio na korist Burima.

Englezka se je latila i skrajnjeg sredstva, te je proglasila obsadno ratno stanje, jer joj je u srcu najmilija ona zastarjela teorija zastrašenja, koja nigdje nije donijela ploda, a koju usudjuju i svi prosvietleni narodi. Dakako, da je Englezima takovim postupkom pošlo za rukom, da pogube nekoliko sumnjivih i mrzkih protivnika, što su se ogrišili o formalne ustanove obsadnog stanja, ali je to obsadno stanje rodilo i toliki broj ustaša, koji su iz redova dosadašnjih Englezkoj lojalnih podanika postali isto tako krvni neprijatelji Engleza, kao što su i Buri, i koji su spremni pšuku u ruci nositi protiv Engleza do smrtnog časa.

Kapska je kolonija pravi kotao, u kom vrije ustanak a podpunom svom razmahu.

Svaka gora, svaki klanac ima po koju četicu ustaša, koja nanosi Englezima štete, a vojskovođjama zadaje trista muka. Ustaše su dopri dapače i u blizini Kapstadta, te Englezi moraju znatan broj svojih ratnih sila upotriebiti, da zaštite svoje glavne točke. Ne koristi englezkoj vojsci ni od Kičenera oglašeni „lov na odjele burške“, jer se Englezi slabo u to razumiju, a događja se dnevnice, da zaglavljaju u tom lovu sami ti nedjeljni lovci.

Dokle će sve to moći izdržati Englezka to je pitanje, koje zabrinjuje mjerodavne faktore, a uljeva padu u srca hrabrih burških zatočnika.

Dok se na svim ratnim linijama vode krvavi okršaji medju neprijateljima. Krvožedni Kičener smišlja i izmišlja prverzne intrige, da može voditi na stratište zarobljena burške junake, da im se tamo osveduje za njihovu hrabrost, kojom su branili svoju rođenu grudu. Po svojoj staroj metodi najzgodnija mu je za to izlika, urota. Treba li Kičener da nekoliko omraženih dušmana

Sada se tu ne pita, ako je to lončić padelica, pijat, vrčić, al ono „s pod postelji“ nego moramo priznat, da se mnogo te gracije božje razbije, ča je samo na korist — lončara.

Svi muži nisu tako srećni, da moru zet večer sobum ključ od kući, za to ako zatardigaju, moraju na vratoh rompat i nabijati, pak ako njim srdašna ženica „napošt“ spi, moraju i vrata dole hitit, pul česa ima drugi dan više ili manje dobitka — stolar.

Stvar je provana, da pijanac pridru više puti na pamet takove miali, ko ne bi ni pas na masle polokal. Koliko puti ih vidimo, kako se lepo i srdačno s bocami i žmulji — cupaju. Pak to se zna, da svaki žmulj ne trefi, a pak ni ne fali, već kako Bog dá i sreća junaka. Nego se reče: il lončec o kamen, ili kamenom o lonac teško loncu svakojako“, pak tako i žmulji. Al trefi al fali, obćino gre na kusi. Da se pul ovakovega „cupauja“ razbije i ko staklo, pak morda i lampu, to se najbolje vidi drugi dan, kada se mora tu staklariju poplatiti, pul česa ima oneštalom koristi — staklar.

Pijanac skoči više puti i drugi „estro mato“ na ne onakav, kako „Gragotu“. Oni

PODLISTAK

Korist od pijanac.

Zitrolgal: Spigolčić.

Pred neko vreme našlo vam se je va Beče, našem kraljevskem grade, više učeneh tikvic i pametneh glavic, ke nisu valjada imele pametnijega posla, nego da štroligaju i odliča, kako bi se pijancem zašepilo grlo. Čreva njim se zledila! Ter ako njim ne gre vino v dušu, neka pijun vodi, a nam neka puste, da s onum božjum kapljicem krepivmo žile i veselimo srce.

Ako su pak oni misleli, omrazit nam vino, neka budu sigurni da su mlatliti, praznu slamu.

Oni nebogi misle, da su svojemj govori celemu svetu dokazali, kako škodi jako čovečanstvu pijanstvo, a kada temu ne beše nisu drugo storili, nego jedan drugemu nahitali v oče popela.

Ako se oni drže, da imaju punu glavu soli, neka znaju da ni ni nam va glavu — slama. Mi čemo njim dokazati, da su pijanci od koristi, pak makar ne oni svi skupi nasade — na glavu.

Dakle počmimo, a ki nima pametnēja posla, neka nas poslušat. Borne, to stoji svakemu na volju kako i babe plus.

Kako Krstića Poreč, tako je i našemu kmetu jedino ufanje — grožje, a mi znamo da se iz grožja dela vino, a vino da pijun pijanac. To ča reč, da pijanci davaju kmetu jedino ufanje, za to Bog ih poživi do smrti. Ljudi ki vino prodavaju zovu se krčmari. I ti živu tulikaje od pijanac. Samo „teta Jambrožija“ je storila — fuć, a onoj va Dirječem da je neć — zanjavialo. Tako je pul vina i Viko storil — tembulu, a pobogniji i Vice da se nada storit kakovu — cinkvinu, pak i Nino da misli storit terno al najmanje pak — ambo. Bog njim daj sreću, a nam — pamet!

I pater, Krstić bil je negde zamakal rukavi, pak počel manovrat s vedricami i ludricami. Nego poj vraže k vrugu, spal ti je siromah od trgovca s vinom na veliko, na trgovečja s ostom na malo, dokle mu se je najzada i ta ocat nekamo — stopil. To je altroke spasi a konja na — žabu.

Nego ki zna s vinom pametno manovrat, ako mu ga samo mački ne naštrapanju more lepo — navigat.

smakne, otkrije odmah urotu i osudjuje na smrt.

I ovih dana, javljaju londonski listovi jedno takovo Kicenerovo otkriće u Johannesburgu. Viest o toj novoj uroti glasi:

Reuterov ured javlja iz Johannesburga od 21. ov. m.: Englezkim oblastima pošla je za rukom, da jedin urotu koja je ovdje zasnovana u ključ ugnu. U zadnji četvrtak zatvoreno je po noći u raznim krajevima grada preko dvadeset osoba. Kad se je o tom pronela viest po Londonu, nastalo je veliko uzrujanje. Za razpravu pred ratnim sudom nije još rok ustanovljen.

Veoma je zanimivo i pismo predsjednika Stejna na lorda Kicenera, koje mu je poslao 15. kolovoza, da ga podsjeti da su Buri skočili na oružje samo iz obrane od Engleza kad su ovi mobilizovali svoju vojsku. Vadi mo samo jedan odlomak iz pisma koji govori o sadanjen položaju.

Prije jedin godinu dana — piše Stejn — poslije predaje generala Prinsloa bila je Kapska kolonija posve mirna. A u njoj nije bilo ni jednog našeg zapovjedništva. Oružje Brij država bila je gotovo sva u Vašim rukama, ne samo naši gradovi, željeznice i pojedina sela, nego cijela zemlja osim one okolice, u kojoj je bio naš zapovjednik Haasbroek sa svojom četom.

A južno-afričkim republikama bilo je isto tako, one su bile gotovo sve u Vašim rukama osim one okolice, gdje je bio general Delarey sa svojim zapovjedništvom i one gdje se je skrivao general Botha po šikarakarama.

Nasuprot sada je Kapska kolonija prekriljena našim zapovjedništvom, a mi smo danas u pretežno većem posjedu Kapske kolonije, te se i krađemo posve slobodno u onim krajevima, gdje nam se svaki dan sve više vaših suplemenika pridružuje, da na taj način prosjeduju protiv okrutne nepravde, koja je nanesena republikama.

Ja rado priznajem, da je Vaša Preuzvišenost u Oranje-Brij državi u posjedu našeg glavnog grada naših željeznica i nekoliko manjih sela, koja leže na željezničkoj prugi ali i, to je sve, što Vaša Preuzvišenost posjeduje. Cijela ostala Oranje-Brij država jest u našem posjedu, te su po većim znamenitim gradovima zemaljske naše poglavice namještena a gdje mi nemamo takovih gradova, namješteno su naše poglavice u dotičnim okružjima. Red i mir drže naši ljudi, a ne Vaša Preuzvišenost.

U Transvalu je isto tako. I tamo su namješteno poglavice po našoj vladi, te se ona brine za red i mir. Dozvolite mi reći, da se moć Vaše Preuzvišenosti ne prostire dalje, nego što sižu Vaši topovi.

Ako Vaša Preuzvišenost južno-afričke republike posmatra s vojničkog stanovišta, morate priznati da je naša stvar u zadnjoj godini unatoč silne premoći, koja ide protiv nas, zamjerno napredovala, te da ovdje ne može biti govora o napuštanju nade, ako se

običavaju tako milo i drago grlit, da čovek misli, da se njim kapoti od pavučini, pak više pati od tega velega draganja pridu doma na pol nagi. To se zna da okol takove trajni ima dobitka — krojač, butiger al pak — rutar.

Mi znamo iz vlastitoga izkustva, da redko ki pijanac pride s klubukom doma, jer mu ga obično odnese — vinska magla, jer česa opet ima koristi — klubutar.

I tako dalje! Sada pak obrinimo karticu, pak ćemo videt, da i gospoda živu od pijanac.

Zandarmi, a i to su gospoda, morali bi po čeli božji zhevi zehavei prodavat, da ni pijanac. A tako njim pijanac najviše daju posla; i s tem zlaganje, da njim vreme brže pasuje. Da ni pijanac, mnogi bi zandarmi morali hitit svoju „spic“ va — staro zelezo a tako s njum lepo okole „spancra“ i — žive.

Pogledajmo malo na sude. Koliko je tamo gospodi male i vele; zvezdami i prez zvezd.

Neki je proračunal, da dva tréta dela ljudi, ki pridu na pravicu, su pijanac. Za to da ni pijanac mnogi bi od ove vele i male

i osniva na tom Vaša proklamacija, koja sada ima puno manje smisla, nego prije godinu dana.

Izborno gibanje u Istri.

Dosadnji uspjeh biranih biraca jest sljedeći:

a) Naša stranka je dobila: 1) U polit. kotaru koparskom občinu: Klanec 5, Dolina 10, Dekani 12, Milje 9, Buzet 26, Marezige 6, Korta d'Isola 1.

2) U polit. kotaru voloskom občine: Podgrad 15, Lovran 4, Opatija - Volosko 5, Kastav 35, Materija 11.

3) U polit. kotaru pazinskom občine: Boljun 7, Labin 18, Pazin 25, Žminj 10, Plomin 8, Tinjan 8.

4) U polit. kotaru porečkom občinu: Motovun 8.

5) U polit. kotaru lošinjskom občinu: Dobrinj 8, Omišalj 5, Dubašnica 7, Baška 8, Cres 7.

6) U polit. kotaru puljskom občinu: Kanfanar 1, Barban 7, Vodnjan 8.

b) talijanska stranka je dobila:

1) U polit. kotaru koparskom občine: Pomjan 5, Kopar 5, Roč 6.

2) U polit. kotaru pazinskom občine: 0000.

3) U polit. kotaru porečkom občine: Črni vrh 5, Umag 5, Višnjan 9, Oprtalj 4, Vizinada 3, Buje 8, Grožnjan 8.

5) U polit. kotaru lošinjskom občine: Mali Lošinj 5, Osor 4.

6) U polit. kotaru puljskom občine: Kanfanar 6, Sanvčenit 6, Pula 18, Bale 4.

Naše fiduciare izabrale su jednoglasno, sljedeće občine:

1) Buzet, Dekani, Dolina, Klanec, Mareziga, Korta (Corte d'Isola)

2) Kastav, Materija, Podgrad, Opatija - Volosko.

3) Pazin, Plomin, Žminj, Boljun, Tinjan.

4) Motovun.

5) Dobrinj, Omišalj, Dubašnica, Baška, Cres.

6) Vodnjan.

A Labinu, Miljah, Barbanu i Lovranu izabrani su većinom glasova.

Dopisi.

Iz Lovrana. Talijanskoga plaćenika Krstića peče fiaško, kega je doživela stranka od mačak na 14. o. m. va Lovrane. A ta ga fiaško peče najviše poradi tega, ča se boji da bi to mogal bit „il principio della fine“ talijanskoga gospodstva va Lovrane. — Nego on se ne tuguje poradi tega da bi mogli Talijani zgubit va Lovrane, zač njemu ni puno stalo ni za Talijane ni za Hrvatse. — Njega je najviše strah za to, da bi mu mogli Talijani uskratit onu Judint plaćen, onih 100 sforini ča ih dobira na mesec.

gospode moral hitit pero va — Kut, a tako le za malo truda potežu velu plaćen, aš ja mislim, po mojoj nemoj glave; da je laglje s perom skrabacat, lego ni brkalnicu zvonit.

Kako smo malo prvo rekli; dva dela ljudi, ki pridu na pravicu su pijanaci. A johl ti i kataloh človeku, ki ima s pravicom posla!

Ter naši ljudi znaju lepo reć, kada se misle pohvalit, da su dobri, mirni, pametni, tečetera, onda reku: još nisam bil nikad na sude. Čast i poštenje sudu i sudu, ma ča smo dalje — to bolje.

Nego ona gospoda na sude nisu baš onako zločesta, kako se para, pak volj kega pošalju na pašu va ječmik i fažol. Bog ih pozivi! Kade je pak paš, tamo mora bit i pastiri, pak i mrva krova, kamo se more glavu stisnut.

To vidimo va Kople i va Gradiskoj. Koliko je va onih veleh palačeh ljudi, ki ovde služe svoj kruh svakidanj! A da ni pijanac, kade bi već traga oni bili! Pak ni ča bi goveran s onemi veleim palači, da ni pijanac. Vidite dakle, da se i tamo s pijanaci pasuje.

Tercium facit kolegijum, to će reć:

Kako su Talijani ostali s dugim nosom, ran tušeni i kako ubijeni našom pobedom va Lovrane, on je brzo zel v ruki pego i va zadnjoj svojoj krasavini je napal na vsi članak „Naša slava va Lovrane“ i izbekal nam je, da to ni nikakova slava, da to ni nikakova pobjeda.

A pitamo ga malo mi, zač su se stavili bili onaj dan na negi svi matadori talijanski? Zač je šal na mesto kade se je biralo Gaudencio, ki redko kada vanka pohaja? Zač je kukuma bil on dan kako prez glav? Zač je prišal Valčić z Reki i jadil se onako grdo na neke naše ljude, ki su glasovali za naše fiduciare?

Da su Talijani dobili onda bi svi njihovi foji bili krećti „della splendida Vittoria di Laurana“ a mi da ne smemo reć da je to bila naša slava.

A bila je to va istinu naša slava — prvo, jer je to prvi put, da smo va Lovrane dobili otkada se je občina razdelila, a drugo oni ki su birali nisu kakovi takovi ljudi, ki se daju kupit za žmuj faturanega vina, već muži od šesta i od karatera, muži s kojim bi se svaka stranka dičila i ponosila. A ako pak pomislimo, da Talijani uz svu pomoć najvećeh i najvrjejh svojeh matadori nisu mogli ni koliko glasi skupa stavit, koliko Lovran bira fiduciar, onputa moremo reć da je to bila va istinu velika naša slava va Lovrane, a silna neizreciva poruga i blamaža za one smrjive Kalabreze, ki bi oteli da naš Lovran spađe pod Italiju.

Iz Tinjana, dne 23. 11. 1901. Danas su se vršili izbori za sabor u našem dičnem Tinjaju na veliku žalost trim četirim mačkom koji su se trudili i mučili kroz više mjeseca i sve uzalud. Pripravljali se da budu morala svojim nerazumom i strahom od volke žile, za prebijati noge i golobatičnem maslom uloviti kakovega izdajicu ali sve uzalud, dosti grdo njim se zgodilo da se ni vidilo ni jednega mačkica, ako ne bivšega oženjenega udovca, koj se dva tri puta prešetao, misleć na mačkice.

Dragi mački, ste se skrivali ali i morete za vavek u Tinjaju, za svem ki ste dali svu moć Kristiću strigu, i kancelistu da pišu u škovacaru proti našim pravakom, da ih omraze od nuroda, ali ste videli naše ljude kako su vam pokazali, za svom vašom Istrijskom posujilnicom Casa rugale, ka će dirat kako i Lega.

Briži si niste vriedni ni kuću pobjelit valjda zato da se pozna kade je ta Casa. Pak sam sirota udovac tuži se na kapitana nek mu je Glavarstvo pobjelit, neg za rukom mu ni šlo, jer kapitan mu je posla kako merit, zač ni kapitan onakvim mužem ne veruje, kako ni pokojnem pobjelit. Častni mačkici, dajte si mira, čete u manjoj sramotji bit, kad znate da vam ni jedan ne veruje niš, zač od vas ni, ako ne himbaria i sleparia.

Mislite vi, da imate dobar i cel mišnjak ali vam je prez pokrova, pak oni koji su

deteljns ima tri pers. To su vam duhtar, pop i picamorto.

Koliko piti mora duhtar zapustit teplu postelja, pak skočit seme al tamo, da ovemu al onemu pijanaci ravna rebra, šije čelo, meca čišpi po obrazu, pipa razrompani glavinu i tako dalje. Ona ždroga kakove masti al drugoga hlada, pak gre otkuda je prišal.

Ako pak tanekemu skoči duša na zajik zovu popa da i on svoju reć, pak ako to sve ne pomore, zame picamorto — lopata, i Bog teta Jele! Kega ni, ta ne ji. Pal tega dakako svi tri neć odnesu, aš se reče: da se ni mački za niš ne — fraju.

Nego ja sam se preveć razkokodal, pak i vam se je već počelo kimat za to ču vaje finit. Nego samo još neć. Ne zadrkujte još ta hip. Čujte me no!

Svaka sala, al ćemo reć škerc ima svoj nauk. Tako i ova. Ča se mi iz ovega učimo?

Ovo: Da pijanac svakemu vragu puni žep, a svoj prazni. Za to pijanaci budimo pametni, pak ča imamo drugem past trbuhi, pasimo ih sebe i svojoj dece. Ča ni ta muška? — a sada — lahku noć.

bill ulovljeni van bešu, kad vide da ni fundamenta. Sad vidi svaki da ni Barkarjoli ni babe Vina nisu pomogli. Tako prokurajte i za napred još bolje plaćat i kanta, ređem vam da čete vidit i nač ploda kako i danas.

To vam je poruka, neka se nadajte i za buduća obdanske izbore, valje možete za četi agitirat kad vam tako dobro ide

Slobodno. Sv. Lovrač Pazenatički, dne 21. novembra 1901. Molim vas da bite tiskali u „Narodni list“ ovo par redaka u kojim vam nazanimo, da je ovo leto kod nas bila obilata trgadba, te smo učinili mnogo dobroga crnega vina i što godar bjeloga pa posvujemo dakle trgovce i krmara koji žele kupiti izvrstnega dobrega vina neka se obrate na rodoljuba gospodina Josipa Pjemonta, tajnika i bjagajnika „Hrvatske Citanice“. Ciena vinu je od 8 do 10 forinti po hektolitra. Drugo po pogodbi.

Naše čitatelje i prijatelje ki čitaju i dobivaju „Narodni List“ prosimo, da nam čim prije pošalju dužnu nam predplatu da moremo poplatit naše račune. Neka svaki pomisli, da mi ne dobivamo od nikuda nikakove podpore, nego da moremo računat samo na ono, ča nam ljudi za list plate. Potrebito je dakle da nam svi pošalju odmah predplatu.

Uprava.

Domaće viesti.

Italienische Ligen. Salo strengt sich vergeblich an, unsere Gemeindeverwaltung Volosca-Abbazia anzuschwärzen. Jeder unparteiische Beobachter muss zugeben, dass unsere Gemeindevertretung bei den gegebenen Mitteln viel zum allgemeinen Wohle und zum Fortschritte des Curortes bisher gethan hat. Wenn die Gegenpartei auch nur die kleinste Unregelmässigkeit unserer gegenwärtigen Gemeindevertretung vorzuwerfen hätte, so würde sie sofort daraus Kapital schlagen. Gott sei Dank ist sich die gegenwärtige Gemeindeverwaltung vollständig ihrer Pflicht bewusst und handelt in Allem streng nach dem Gesetze und mit Rücksicht auf das allgemeine Wohl.

Salò, dem Ertrinken nahe, klammert sich auch an einen Strohhalm und hofft sich zu retten. So wirft er der Gemeindevertretung von Volosca-Abbazia vor, dass sie und da Dünger bei Tag überbringen und zu diesem Zwecke auf der Reichsstrasse überladen wird. Ein grobes Vergehen! Unterdessen besteht keine gesetzliche Bestimmung, die das untersagen würde. Der Dünger wird bei solchen einmal im Jahre vorkommenden Gelegenheiten abgeladen und sofort in die Weingärten abgetragen. Salò möge einen lenkbaren Transport-Luftballon erfinden und dann wird man den Dünger direct vom Stall auf die Felder bringen.

Ebenso sinnlos ist der Vorwurf, den Salò in seiner letzten „Tante Jambrožija“ unserer Gemeindeverwaltung macht, dass die Föcalienabfuhr bereits von 10 Uhr abends an gestattet ist. Nun aber würde diese Bestimmung aus triftigen Gründen einverständlich mit der k. k. Bezirkshauptmannschaft und der Curcommission getroffen. Salò aber versteht nichts, sondern schwefelt alles, auch das dümmste Zeug vor, nur um unter seinen Leuten Stimmung zu machen.

Was den Fall einer Blatternkrankheit in Volosca anbelangt, so können wir nur anführen, dass es gerade dem umsichtsvollen und energischen Vorgehen der Gemeindeorgane zu verdanken ist, dass dieser Krankheitsfall isolirt blieb. Wenn das alles wahr wäre, was Salò schreibt, dann wäre gewiss in Volosca eine Blatternepidemie ausgebrochen. Das ist wiederum ein Beweis, dass Salò und seine Herren nur Lügen ausbreiten.

Gegen die Gewerbetreibenden unserer Gemeinde hat unsere Gemeindevorstellung immer das grösste Entgegenkommen gezeigt. Unlängst hat der Gemeindevorstand in Volosca bei der Gemeinde angesucht, die Gemeinde möge ihm gestatten, um die Schustergerber-Concession anzusuchen. Dies wurde ihm aus Rücksicht gegen die gewerbetreibenden Schuster in der Gemeinde unterzogen. Es ist nicht wahr, dass nicht dazu befugte Leute irgend ein Handwerk mit Kenntnis der Gemeinde betreiben. Krstić, möge nur einen einführen. Jüdische gehört das nicht in den Wirkungskreis der Gemeinde, sondern der Gewerbebehörde. Alles was diesbezüglich Salo gegen die Gemeinde anführt ist falsch und erlogen.

Nun kommen wir zum Falle Rochow zu sprechen. Die Erben nach den Eheleuten Rochow verlangten von der Gemeinde Volosca, sie möge ihnen die Grabstellen der Eheleute Rochow, die sich fast in der Mitte des Friedhofes befinden, abtreten. Die Gemeinde erklärte sich bereit, den genannten Erben einen für Gräfte bestimmten Platz im Friedhofe, um den tarifmässigen Preis zu überlassen. Wenn sie aber darauf bestehen, dass die Gräber der Eheleute Rochow an ihrem ursprünglichen Platz verbleiben, so müssten sie einen höheren Preis zahlen, denn der begehrte Platz befindet sich, wie gesagt, an einem für Gräfte nicht bestimmten Theil des Friedhofes. Man hat sich schliesslich über den Preis geeinigt und die Eheleute Rochow ruhen noch heute im Voloscaner Friedhofe, wie sich jedermann überzeugen kann. Krstić aber lügt ganz froh, dass die Leichen der Eheleute Rochow nach Deutschland übertragen wurden. — Nun, wie er in dieser Sache lügt, so lügt er in allen andern.

Bezüglich des Obergärtner's Zattara, eines italienischen Unterthanen, führt Krstić nicht an, dass er auch in der Gemeinde Veprinac um das Heimatsrecht für seine Tochter angesucht hat und dass er auch dort abgewiesen wurde. Warum? Das weiss Krstić ganz wohl, aber er verschweigt es absichtlich.

Falsch und erlogen ist, was Krstić bezüglich der Bettler aus dem Castuanischen im Currayon anführt. Kein einziger Bettler aus dem Castuanischen wagt sich nach Abbazia, dagegen wimmel es von Bettlern und Blumenverkäufern auf den in der Gemeinde Veprinac gelegenen Gebiete des Currayons von Abbazia. Das will aber Salo nicht sehen, weil dort seine Freunde regieren.

Dem Bezirksthorarzt Colla wollte, wie wir erfahren, einmal die Gemeinde ein Stück Gemeindegutes aus dem Grunde nicht verkaufen, weil dieses Grundstück den Nachbarn zum Wäsetrocknen dient und durch eine Veräusserung dieses Grundes viele arme Leute empfindlich getroffen worden wären. Auch hier ist die Gemeinde ganz correct vorgegangen.

Dass die Katzelmacher lügen, wenn sie behaupten, dass die Gemeinde Volosca auf deutsch überreichte Eingaben kroatische Erledigungen ausstellt, wird jedermann befähigten können, der je eine deutsche Eingabe an die Gemeinde gerichtet hat. — Es besteht nämlich ein Beschluss des Gemeinderathes, wornach auf kroatische Eingaben deutsche Erledigungen erfolgen müssen und darnach richtet man sich auch. Auch der Bürgermeister passt den Katzelmachern nicht. Natürlich, sie möchten am liebsten einen Garibaldiner zum Bürgermeister von Volosca-Abbazia haben. Sie mögen sich halt noch einige Jahrzehnte gedulden. Wir sind mit unserem verdienstvollen Bürgermeister vollkommen zufrieden. Wenn irgend jemand ein Anliegen an ihn hat, so kann er sich zu jeder Stunde und sowohl in seiner Kanzlei als auch in seiner Wohnung an ihn wenden. Salo schiebt die Schuld auf die Gemeinde Volosca-Abbazia, dass bisher keine öffentliche Badeanstalt für die ärmere Bevölkerung der Gemeinde errichtet wurde. Dieser italienische Söldling weiss jedoch nicht, was alles seitens der Gemeinde unternommen wurde um eine solche Badeanstalt zu errichten. Zu einem Strandbade gehört wohl auch ein Stück Strand. Nun aber hat die Seebehörde den ganzen Strand in Abbazia an die Südhelmsell-

schaft abgetreten und diese will jetzt kein Stück des Meeress in Abbazia für ein öffentliches Bad der Gemeinde überlassen.

Salo schiebt in seinem grenzenlosen Hass gegen seine eigene Stammesgenossen schon mit Blindheit geschlagen worden zu sein. So behauptet er, dass in Abbazia kein Waschbecken für die Wäscherinnen besteht und doch weiss jedermann, dass ein solcher sehr bequemer gedeckter Waschbecken in der Draffenbucht besteht. Also lautes Lügen und Verläumdungen, and zwar solche, die auch dem einfältigsten Menschen sofort einfallen, hängen die sogenannten Italiener gegen die jetzige Gemeindevorwaltung, gegen die kroatische Partei auf, nur um die einfältigsten Wähler für sich zu gewinnen und am Zwist und Hader zwischen den hier angesiedelten Deutschen und der einheimischen Bevölkerung zu säen. Wir fragen nun, wer bildet denn diese italienische Partei, welche Krstić in seinem Schmierblatte den deutschen Wählern empfiehlt? Diese Partei bilden drei Personen, der Notar Paović, der Advokat Costantini und der berüchtigte Krstić, der treue Gefährte und Genosse der zwei erstgenannten. Kein einziger Einheimischer will sich zu dieser italienischen Partei bekennen, denn es wäre ein Unsinn, nur zu behaupten, dass unsere Bevölkerung der italienischen Nationalität angehört. Auf unserer Seite stehen aber alle Einheimische aus den verschiedensten Volksschichten. — Nun, bei diesem Sachverhalte fragt sich, ob es rathsam wäre, dass sich jetzt die hiesigen Deutschen den zwei oder drei eingewanderten Italienern zu Liebe mit der ganzen einheimischen Bevölkerung verfeinden, um fort in steter Unruhe und gegenseitiger Intolleranz zu leben? Bei Gott nicht! Wir bedürfen in unserem Curorte Frieden und Eintracht, damit wir mit vereinten Kräften auf die immer grössere Entwicklung unseres Curortes arbeiten können. Bis nicht die italienischen Hetzer bei uns eingezogen wären, haben wir in Ruhe und Frieden mit einander gelebt. Jetzt sollte es diesen Hetzern zu Liebe zum Kriege kommen? Wohl an, überlege jeder, ob diese Hetzer auf das Interesse, auf das allgemeine Wohl unserer Bevölkerung bedacht sind. Unser Wohlstand, unser Fortschritt liegt ihnen sehr wenig oder nichts am Herzen. Sie möchten nur ihren Herren in Parenzo zeigen, dass halt die hiesige Bevölkerung italienisch geworden ist. Dazu sollten ihnen die Deutschen helfen. Wir glauben, die deutschen Wähler werden sich das im Interesse des Curortes und im eigenen Interesse überlegen und werden mit der kroatischen Partei Hand in Hand gehen und eine kroatisch-deutsche Gemeindevorstellung wählen.

Wie es immer kommen mag, eines ist sicher, nämlich, dass unsere einheimische kroatische Partei in den bevorstehenden Gemeindevorwahlen siegreich hervorgehen wird.

Wir wiederholen noch einmal das was wir schon früher gesagt haben. Sollte es der italienischen Partei je gelingen in unserer Gemeinde ans Ruder zu kommen, so würde sie in einem Jahre die Gemeinde zu Grunde richten, gerade so wie sie es mit dem Vereinshaus in Abbazia gethan hat. Die Gemeindevorschläge würden sehr bald zu einer unerschwinglichen Höhe getrieben werden.

Darum lasse sich niemand von den italienischen Hetzern irreführen.

Ein Unparteiischer.
Gosp. Dr. Andrija Stanger počasten. Nj. Velikanstvo grčki kralj podari je našemu dičenju načelniku. Dru. A. Stangeru viteški red sv. Salvatora.

Italo je nova velika čast, s kom strani vladar počastuje našega načelnika. Va tem se vidi koliko spoštovanja uživa moj velikim ljudi dr. Stanger i kakova je to sreća za Volosko i Opatiju imet takovoga čovjeka za načelnika. Mi mi čestitamo od srca na toj časti i radujemo se a njim.

Imenjem našega gospodina načelnika pada subota na 30. 6. m. Tan prigodom želimo mi našemu gosp. načelniku svako dobro i svaku sreću, ku si je on kao načelnik poštenjak va prvem redu zasredil.

Pogledajte samo kako prodane zveri napadaju na sve naše svetinje, pogledajte

kako otimlju ljudem čast i poštenje, ale ipak ni samo to prodane zveri nisu se usudile taknut poštenje našega gosp. načelnika. — Neka nam ga dohri Bog poživi na mnoga i mnoga ljeta! Živio!

Odlukovanje. Od Nj. Val. grčkoga kralja dobili su: Gosp. c. k. kot. kapetan oficirski red a g. barun Rojalein viteški red sv. Salvatora.

Zadnji broj „Narodnoga lista“ bil nam je napliden radi njemačkoga članka va kem smo pisali proti talijanskom Juratom. — Mi smo napravio znati, da će nam se to dogoditi jerbo je Krstić va „predzadnjem broju svoje „tete“ od 16. Novembra o. l. pisal od proto pismo na gosp. kapitana Scarpa kako more dopustit da mi proti talijanskim juratom pišemo (a nota bene pišemo vavek samo istinu). Gospodin kapetan Scarpa je Krstića pošnal i šekvestral nas je. Bimo na to neć reki nego ćemo radje drugi put.

Automobili u Opatiju. Već je ovo drugo leto ča po naših cestah teku kako malnuti automobili, kako da za nje ne valja propis kako i za vozove da se najmo ne sme naglo voziti.

Mi pitamo malo obćinsku i kotarsku oblast, valja al ne valja propis kega se čita na onih vseh željeznih tabelah od Černikovec na Voloskem pak do Slatine za automobile odnosno ako se morda imaju onega propisa držati samo siromahi ki se peljaju z vozi i s karocami a ne ona gospoda ka se peljaju va automobilih?

Meni se čini da ako je pogibeljno za ljude da vozi brzo teku i karoci, da je sto puti pogibeljnije ako teku one makine, ke ne moreš na jedanput ferinat i ke ako se jedanput va čovjeka zaleta more reć slobodno ki te ga višto ga višto!

Nego automobili nisu samo pogibeljni za ljude, ki po ceste hode, oni su pogibeljni i za ljude ki se po karocah peljaju, zač kako vidimo, konji se onih makinah plaše i svaki dan se more videt i čut, da je ovaj ili onaj bil u pogibelji života, zač su mu se konji pred automobilii poplašili.

Pak kako da ni dosta da oni automobili svojom brzom vožnjom, svojim šumom i ropotom plaše ljude i blago, nego ovo leto počeli su po našoj cesti leteti još automobili crveno piturani, pače se još i njihovi gospodari u crveno obući, kano da hoće da se konji još jače plaše i da se dogodi čim prije kakova veta nesreća.

Ča ne bi mogla tu obćinska oblast ale kapetan ča pomoć? — Ili se u istinu čeka dok koji god zgubi glavu?

Lanjske godine je jedan siromah već izgubil nogu i onomu koji ga je unesrećil nije se ništa dogodilo, pače ni za ostetnu ni onaj siromah niš dobil, a jeli to pravo? Ako jedan biciklist kojega čovjeka povozil i oskodi, sud proti njemu postupa, kako je i pravo, ali pitamo mi zač ne bi se imalo postupati i proti onomu ki povozil čovjeka sa automobilom ili ki sa automobilom kakvu drugu škodu učinil na javnoj cesti?

Zakoni moraju bit za sve ljude jednaki i svaki mora bit od zakona čuvan glede svojega zdravlja i imetka.

Meni je znano da već nekoja gospoda ka su se prije svaki dan va karocah peljali i to rad čuvanja noće da se već peljaju, zač su im se poradi automobilii konji poplašili i skoro da nisu od straha umrli kako se je to dogodilo neki dan staroj gospo Gerovy ku su onesrećeni doma ponešli, a je to koristno za finakere i zdravo i pravo za naše goste?

Ove naše ceste nisu za automobile i zato neka im se zabrani ovuda letet a osobito i dalje neka se zabrani da budu automobili crveno piturani jer je pogibelj od njih još veće nego do sada da su koje druge boje!

Ja bil rad videt ča bi se dogodilo da prodje po Opatije jedan malo veći broj voli keah peljaju u Istru onako slobodne i nevezane — pa da proti njim teče na jedanput onaj crveni automobil. Ča ne bi oni volii ponoreli i ča se ne bi mogla neizreciva nesreća dogoditi?

Mi smo čuli da se je i naš g. načelnik već pritužil ne kapetanu radi automobilii ali da ni dobila obćina još nikakova odgo-

vora va valjda ni ni kapetanat o tem niš odredil zač drugacije ne bi oni crljeni automobili ovuda leteli kako leto.

Gospoda valjda čekaju dok se dogodi kakova velika nesreća, pak onda ča se morda maknut. Čekajmo dakle i mi — pak ćemo vidit na koga ča se onda krivnja hiti. —

I Talijanom se je nakotilo nekoliko — maćak. Najviše njim il se je nakotilo va Kopre. Va tem meste va kem vladaju nami Talijani, dogodil se razdor, kakovega vidimo va Rukavašćine i va Leprince. — Tamo su dve stranke: jedna od Bennata, a druga od Gambina.

Ljudi ki drže z Gambinom, a teh je najviše, neće da znaju za Bennata, tako, ako se još spamećujete, oni su mu lane za vreme izbora za bečki parlament porazbili sve ponositi. Sada, Bennati ki ne zna ako ne smutnja delat, stavil se j na glavu da će žbankat Gambina, ki je već od toliko i toliko led deputat „grada Kopra i da ča na njegovo mesto postavil nekega Belli, ki ni, recimo pravo ni siaga Gambinu, ča se tiče znanja.

I tako se dogodilo, da su va grade Kopre dve stranke, obe talijanske, pak za svem tem se nejob sobom koju. Bit će tega još i po drugeh mesteh, — da se na jedno rečene mi povučemo jutra na stran, Talijani bi se va Istru počeli klat, kako se kolju već va Kopre, va Trste, va Gradiške a osobito va Italije. Da mi jutra pustimo Talijanom slobodne ruke, ča mislite, da bi Krstiću plaćali 100 forini na mesec? Vritnjak bi mu zasvetili, kako će mu ga jednako zasvetit i to koliko prej. Nam je svakako drago, da se je i Talijanom nakotilo nekoliko maćak, premda ti njihovi maćki nisu onako divi kako naši. Zač priznat se mora da onakoveh bedaki, kako su neki leprinački maćki meji Talijani ni moguće nač, kako ne bi meji njimi bilo moguće nač jednega Krstića i jednega „Gregota“.

Naši ronegari moraju bit va istinu vili čuki kada se puste od Krstića onako za nos peljat. Tako Krstić va nemškem dele svoje zadnje „tete“ piše da neka se opatjski Nemci slože z njegovum talijansko-libelarnom strankom a va hrvatskem dele iste „tete“ piše da je njegov partid slavinski kako da je talijanski jednako ča i slavinski. Krstić za pravem, drži svoje ljude za najbrubasteje na ovom svete. — Mi pitamo malo je Dr. Costantini od slavinskega partida al od talijanskega? Seguro ča Costantini sam red da je od talijanskega partida pak buduć on z talijanskemi beći plaća Krstića i „tetu Jambrožiju“ je čaro da Krstić ne dela za Slovince nego za Talijane, a čuki neka se i napravu puste za nos — peljat.

Ča više budu naši ljudi Krstiću verovali to će više on od Talijani bit plaćen.

Nevjerojatno, ali ipak istina. Već puti sam čul od Leprinčani i Poljanici kako su neki ter neki slabi ljudi. Čital sam va fojeh kako su jeno leto s puški hitali na kapelansku kuću. Bili su na sastanke va Poljanah. Bili su tako nemirni va vreme balotacijoni, da su ih morali jandarmi zakovat i va pržan peljat.

Svojemu kapelanu su se va liste zagrozili, da te ga ubit s puški kako goluba — i tako nadalje. Ja sam mislel, da more bit sve to nije istina. Ale sam se osvedočil na 25. ov. m. kad sam po pošte prišal va Poljane.

Videl sam sprovod prez popa i prez zvana. Pitam ča je to? To ti doznam da je umrl jedan mladić ki na smrtnoj postelji ni otel ni čut za popa ni fratra, da kako pravi kršćan umre. Brižan otac da ga je prosil i molil neka se lepo spravi s Bogom, kako ga je i u vazmeno vreme nagovaral da gre k svetoj spovedi ale sve zaludu. Otkrveni zakoni pak brane takovem ljuden kršćanski sprovod. — Ki je kako blago živel i umrl, neka se ga kako blago zakopa. Duške ja ti vidim taj sprovod.

Kad su prišli do kapelanske kuće, to su ti navallili na stan kapelanski ter počeli klet i proklinjat kako ne bi ni sam Turčin. — Grozili mu se ter govorili da je on sam zmislel takovi zakoni. Zahvalit se je dobroj

čudi i mirnoći kapelana, da ni prišlo do njegova. Najzad je ipak ocedi g. kapelan tim divim ljudem ter ga zakopal.

Šal sam za sprovodom. Kad je gosp. kapelan molil za dušu pokojnoga, mislite da su ti divljaci molili! Lego glasnoga su govornika ter se smejali. Ja pak odhajajuć sam pri sebi govorim. Istina je sve da sam od onih Stramčani čul, ter sam pri sebi rekao: Brijan redovnik, ki mora mej takovim blagom živet.

Neki su pravo blago, fali im samo još rep i bili bi efetivno blago. Pitam neke, pa ča je temu krivo? Ča nimaju predik? A doznal sam da se onaj g. kapelan jako muči pojdja i skončaje, ale malo koristi, Zasijal je otrovno seme neki Golac, ki si je sam život zel nš ga je savjetz pekla.

Ono otrovno seme je i sada obradilo pod. Ljudi su se odvrnuli od crekva i skoro podivljali. Čul sam, da neki mladiči ki su pul Golca delevali, sad nikad ne gredu va crekva.

Vi pak oci i matere, poljanske, ne tuzite se, da vas nete vaša deca poslušat, kad jim vi sami davate izgled slabi ter ne častite svojega duhovnega pastira. Ne čudim se ni malo, da vas Talijani sa svojim majim doktorom Salom tako za nos peljaju.

Jedan fuřest.

Sveučilište u Ljubljani. Permanenti djački odbor za osnutak sveučilišta u Ljubljani upravitelj je na avstrijskoga ministra-predsjednika i ministra nastave brzojavku u kojoj se veli: „Pošto dan danas osim Slovenca nema u Avstriji nijednoga naroda koji je bez sveučilišnih predavanja u svojem materinskom jeziku, pa pošto je upravo sadašnja vlada na odlučan način nedavno Talijanima obećala, da će im biti nanci omoguđeni u njihovom materinskom jeziku, mora slovenska mladež, koja je u rodoljubnoj odanosti blagostanje Avstrije imala na oku smatrati daljnje odgajanje njezina zahtjeva, opravdanoga iz narodnih i socijalnih razloga, nezaluzenomu uvredom. Slovensko djačstvo, koje se je za svoje dobro pravo vada zadržalo na priznat dostojan i tak-tičan način, očekuje se u ovom času nestrpljivo da se o njihovoj stvari, koja je tako odgajana, nedvoumno konačno odluči. Viška vlada neka ne odzme slovenskoj akademskoj mladeži vjeru u svoju neutralnost i pravdočnost na prema svima. Vada rodoljubno slovensko djačstvo jeste čvrsto uvjeren, da osnutak slovenskoga sveučilišta u Ljubljani ne znači samo akt pravdočnosti prema našem narodu, već u jednakoj mjeri takođerj unapređuje ukupne avstrijske države“.

Avvocato non chiamato... Joh ti ga nam kada se mi zadememo va kega Talijana. Krstić valje skoći, kako da ga ki potegne za Salo.

Premda je on pred par let zmeral tem Talijanom sve „zveri“ i „nemani“ on ih sada svih kokola i ne pusti da ih se takne. — Tako va zadnjog spudačere navajuje na nas ča smo pisali, kakova debela plaću primaju ašešori od junti i stari Campitelli, za kega je on sam jedan put pisal, da je — zviřel. I on nas pita, da ča nisu Leginja i Spincić kada su bili ašešori potezali onu plaću? Prije svega g. dr. Laginja ni bil nikada ašešor, a g. profesor Spincić bil je jedno kratko vreme, a mogal je bit i danas, da je samo otel zač od 12 deputati za izvanjske občine naši ih imaju 8, a Talijani samo četiri.

Dunke tu je vavek segurana većina. Drugo, g. Spincić je, tega se svi dobro spamećujemo baš ono vreme kada je bil ašešor storił va diete predlog, da se kapetanu i ašešorom plaća suzi. — Na to se je stari Campitelli počel tako trest od jada, da su svi misleli da će mu kaplja past. Razumeva se, da Talijani ne bi nikada pristali na to, da se ašešorom plaća snizi, zač njih ima onde svih skupa pet, a naš samo jedan. — Oni živu od onih beći.

Za tim pljuva Krstić, da su naši krivi da nien još razdeljene občine Kastav, Pazin i Buzet. Gveran neće da ih razdeli, naš premilostivi Cesar ne će da potvrdi zakon

razdeljenja, ča su ga storił Talijani a naš Cesar zna ča dela. On zna da bi se takovam dieljenjem hitilo sve občine va neodru i za to ne pusti da se dele. Živio naš premilostivi Cesar Franjo Josip I.

Onputa govori Krstić, da su naši deputati krivi da se va diete niš ne dela i da su baš oni otełi zadnji put da bude više sjednica, zač da su zahtjevali, da na dan sprovoda pok. biskupa Šterka ne bude sjednice da moru poč na sprovod va Trst. — Tim da bi bila provincija patila 600—700 krun više i kako da je taj biskup vredil više nego tisuće i tisuće siromašnoga novca. A mi ga pitamo, su gledali na to talijanski deputati, kada su lane na viest da je talijanski brigant Dresci nbił krajja Umberta sazvali sjednicu, pak pokle se je stari Campitelli malo procvenjil, dignuli sjednicu „in segno di lutto“ prez da su za našu zemlju storił on dan ni prašica dobra. A ipak on dan su profrustali provinciji 600—700 krun. A ča talijanski kralj vredi više nego tisuće i tisuće siromašnoga novca?

Onputa spominje da koliko ima va pođestarije Voloskoj i Kastavskoj bezposelni ljudi, ki da su plaćeni. — Na to ne čemo odgovorit dokle god nam Salo ne dokaže ki su ti bezposelni ljudi. Kad nam ih pokaže po imene — onputa čemo se gledat.

Zatim govori, da su se naši ljudi obogatali na škodu siromašnoga puka, tako da Stanger i Trinajstić i Janežić i Laginja, da su već sagradili vile i palače. To je jedina istina, ku je Krstić rekal već od 10 let semo. Je, ti naši dragi prvaci sagradili su si na srce našega puka svaki po jedan zlatni palac ki se zove: Zahvalnost. Istina je, da takovi palači zende nekako jednako kako i Talijanom njihov Kazin v Opatije ma našem prvakom su takovi palači, takovi spomeniki najdraži i najmiliji, jer iz njih izvire blagoslov i lepo spominjanje puka, doim ča za one ki se prodavaju za 100 forini na mesec naš narod nač vavek po jednu lopatu životinjskega blata, kega će onda moć hitit na obraz takovih propaleh prodanac.

Naša občina i Krstić. Va zadnoj tete Krstić piše nemski svo zlo proti našoj občine. Najveće zlo pak, ko on občine pod nos stavlja je da je občina gospodinu Samuelu Vladiskoviću prodala občinsku skalicu blizu njegove kuće, kade je g. Samuel Vladisković storił šternu. Svaki od nas se spamećuje kakov smrad je na toj skalice bil i da su svi hodili tamo smradit. Bijo je od skrajne potrebe da se ta smrad odstrani. Svaki pošten čovek će priznat, da je gosp. Samuel Vladisković svojom šternom odstranil jednu od najvećeh grđoh mesta, ka je bila mesta, uprav na sramotu.

Dakle občina ni učinila s tem ni jednem škodu nego korist celemu mestu zač sada ni trebe da ljudi ki onuda prolaze nos začepļuju. Krstić dobro zna da je Bodul na doljnoj ceste bil posvojil jedan kus komuna i da je občina morala s njim spravdat se do Beča da ta kus komuna spasi — ma vendar neće da niš proti Bodula za to piše. Ne torna mu račun. Da Talijani dobjnu našu občinu v ruke oni bi zajedno učinili „razdelise haljine moje“. — Nino bi dobil jedan kus, Bodul drugi, Torta treći, a komuna neka gre k vragu.

Unesrećen kočijař. Danas o podne dogodila so je na Zertu v Opatije vela nesreća. Jedan rečki kočijař pripeljal je gredi za Reki za paviljon Ungaro-Croate na Zertu pak je hitel sam skreat gredi iz voza. Puli tega dela pala mu je jedna greda na prsa i težko ga udriła tako da mu je valje krv udriła na usta, nos i uše. Opatijski jedan doktor pražil mu je prvu pomoć pak su ga onputa peljali v Reku.

Muška podružnica sv. Cirila i Metoda u Rakavcu primila je sliedeće prinose na korist Družbe:

Sabrano va veselom društvu u gostioni Frana Mavrovića u Mihotičih na predlog g. Josipa Crnčić iz Crunčić k 3 i 44.

Darovaše aliedeći: Josip Crnčić 54 pare, D. Spincić 20 p., A. Okar 20 p., V. Grzečić 20 p., Vinko

Kinkela 20, Marija Mavrović 20, Iv. Šepić 20, Fran Laginja 20, Zvana Jurenov 20, Mate Šepić 20, Marija Kinkela 10, Josip Trinajstić Širola 50, Vjekoslav Kinkela 20 para. —

Vinke Gegurina platilo je glaiba što nije imao družinskih šibica 20 para. —

Na Liku dogotavljanje kuće našeg vrljeg rodoljuba V. Cara u gostioni A. Spinčića u Mihotičih na predlog g. Vinka Dubrović Englinjovoga, među vrlim rodoljubima sabrano za Družbu 8 k 44 h. —

Za djačko pripomoćno društvo k 8. —

Kod vjenčanja g. Ivana Kinkela Friča na predlog Vjekoslava Kinkela sabrano za družbu k 22 i 72. —

„Liza“ pokopka Vicence Dubrović 7/11. sastalo se u kruni g. Spincića više rodoljuba među kojima i gg. svećenici sabralo se za družbu k 14 i 40 p. —

U veselom društvu u gostioni g. Josipa Kinkela na predlog Jarja Mandića 11 kruna. —

Na predlog g. N. Rauhna iz V. darovao je istoj družbi za ispaljenje jedne cigarete 1 kruna. —

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru primili smo od g. Ivana Večerina u Voloskom sabranih u veselom društvu kod Internacionala k 4 darovali su g. J. Turk načelnik iz Drage pri Raketu, Rudolf Zadnik, J. V. i Ivan Večerina iz Voloskoga po jednu krunu. —

Za istu družbu sakupilo se na 21. o. m. na piru gosp. Eberhardta, a na predlog g. Vančika oba članovi naše glasbe svota od 10 kruna i 15 h. Živili darovatelji!

Zadnje viesti.

Položaj na Balkanu. — Krakovski list „Czas“ prikazuje položaj na Balkanu baš na interesantan način. Taj list donša jedan dopis iz Zadra, va kem se prikazuje velikosrbska — protaustrijska agitacija crnogorskoga kneza, osobito va južnoj Dalmaciji. Otkada knez ima za prijatelja zvan Rusije još i Italiju, njegova agitacija ne pozna nikakove mere. Ako se malo pogleda na crnogorsko mešanje va doljnoj Dalmaciji, Bosnoj i Hercegovini, i na talijansko mešanje va Albanije, onputa se vidi da položaj Avstrije na Balkanu ni baš najpovoljniji. Jedino sredstvo proti temu bilo bi združenje Hrvatake, Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine va tako zvanu Veliku Hrvatsku. Najjača obrana proti anti-avstrijskim težnjam Srba i najbolji moć za ojačanje Avstrijskega upliva va Albaniju jesu, ugravo, priateljstvo i kruni verni Hrvati, ki su nekakuo združeni kapadom i pod uplivom zapadne kulture. Dali će ikada Mađjarska imati toliko patriotizma, dali će ikada va Avstrije državni interes svladati predsuda stare birokracije, da se provede ova ideja na avstrijsko-ugarsko-slavenskom jugu pokazat ča morda budućnost, samo da nebude prekasno“.

Ovako piše vlašeni bečki list „Reichswelt“ od 25. Novembra 1901. Po tem pi-

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% kama, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene iznose bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo odzaka u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmovo (posuđe) daje samo zadržarom, i to na hipoteku ili na mjernice i zaduženice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odjelničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Poblize informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1900 iznosaše je K 670.634-64. — Garancija iznasaša je K 108.063-—. Uloženo je bilo u posujilnici god. 1900 K 427.834-33.

Ravnateljstvo.

sanju mora svaki pametan čovek suditi kako dobro misle va Beće od Hrvati. Sada su Hrvati proglašani od svakoga. Ali skoro će doć vreme kada će se opet reć: Naš najveći Hrvati junaci! Branite cesara i krunu, kako ste ju obranili leta 1918. Samo danas bude prekano: ...

Krojačka radiona!

Podpisani stavljaju si p. n. obćinstvu do znanja, da su otvorili svoju novu radionu svakovrstnih pomodnih gospodskih odieła.

Naručbe izvršujemo solidno, brzo i uz veoma umjerene cijene, te se time si p. n. obćinstvu kolimjesto: toli i okolice najtoplije preporučujemo za što više naručba uz geslo „Svoj k svomu“

sa veštovanjem

Span & Pećnik
Opatija.

August Halauska, slikar.

Opatija br. 267.

Preporuča se slavnom obćinstvu za bojadisanje soba, dekoracije, bojadisanje drva i sve što spada u njegov zanat.

Solidna izradba. — Umjerene cijene.

Siegfried Jesolini

Volosko 26.

Prima namještalje za električne svjetiljke i zvonice. Drži takođerj u skladištu sve za alične radnje potrebite sprave i to uz najniže cijene.